

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД ВІДНОВИВ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЧОРНОБИЛЬЦЯМ

Конституційний Суд України ухвалив Рішення, яким відновив соціальні гарантії постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи. Про це повідомила прес-служба суду.

«Конституційний Суд України ухвалив Рішення у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності конституційності підпунктів 2–7, 12 та 14 пункту 4 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–III (далі – Закон № 76)», – йдеться у повідомленні.

Конституційний Суд України дійшов висновку, що підпункт 2, абзаци перший, другий підпункту 3, підпункт 4, абзаци перший, другий підпункту 5, абзаци перший – четвертий підпункту 6, підпункт 7 пункту 4 розділу I Закону № 76, частина третя статті 22, частина друга статті 24, частина сьома статті 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796–XII зі змінами (далі – Закон № 796), стаття 53 (крім її назви), стаття 60 Закону № 796 у редакції Закону № 76 суперечать статтям 3, 16 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційне подання зазначає, що Законом № 76 було звужено зміст та обсяг існуючих прав і свобод громадян шляхом обмеження або скасування наданих державою соціальних прав у вигляді пільг, компенсацій, встановлених Законом № 796.

Таким чином, було встановлено, що пільги, передбачені пунктом 1 частини першої та частиною другою цієї статті в частині пільг, передбачених пунктами 1, 2, 11 статті 20, пунктом 14 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає

право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Крім того, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, які мають одночасно право на інші пільги та компенсації, передбачені законодавством України, пільги та компенсації надавалися за вибором.

Конституційний Суд України виходячи зі змісту статті 16 Основного Закону України зазначає, що обов'язок держави щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду Українського народу зумовлює надання особливого статусу громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Отже, на переконання Суду, виконання державою обов'язку щодо збереження генофонду Українського народу потребує, зокрема, належного обсягу державних видатків, зокрема, у сферу охорони здоров'я, соціального забезпечення та їх ефективного використання. Пільги, компенсації та гарантії є особливою формою відшкодування завданої шкоди вказаній категорії громадян, а тому скасування чи обмеження цих пільг, компенсацій і гарантій без рівноцінної їх заміни свідчатиме про відступ держави від її конституційного обов'язку.

У Рішенні КСУ також зазначається, що пільги, компенсації і гарантії, встановлені у Законі № 796, є особливою формою відшкодування завданої шкоди таким особам за втрачене здоров'я, моральні і фізичні страждання, обмеження в реалізації своїх здібностей та можливостей забезпечити собі гідний життєвий рівень. Крім того, Конституційний Суд України зауважив, що рівень соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, має бути таким, щоб забезпечувати їм гідне життя, і не повинен залежати від майнового стану їх сімей.

Таким чином, Конституційний Суд України вважає, що передбачені оспорюваними положеннями зміни до Закону № 796, які стосуються обмеження чи скасування пільг, компенсацій і гарантій, призвели до звуження прав осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, зниження рівня їх соціального забезпечення та фактично є відмовою держави від її зобов'язань, передбачених статтею 16 Конституції України.

Отже, Закон № 76 в частині скасування або обмеження пільг, компенсацій і гарантій, установлених Законом № 796, щодо соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, суперечить положенню частини другої статті 3 Конституції України, відповідно до якого держава відповідає перед людиною за свою діяльність.

На підставі наведеного Конституційний Суд України дійшов висновку, що підпункт 2, абзаци перший, другий підпункту 3, підпункт 4, абзаци перший, другий підпункту 5, абзаци перший – четвертий підпункту 6, підпункт 7 пункту

4 розділу I Закону № 76, частина третя статті 22, частина друга статті 24, частина сьома статті 30 Закону № 796, стаття 53 (крім її назви), стаття 60 Закону № 796 у редакції Закону № 76 не відповідають Конституції України (є неконституційним).

Вказані положення втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

Конституційний Суд України також встановив, що з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення застосуванню підлягають статті 53 та 60 Закону № 796 у редакції до внесення змін Законом № 76.

Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Порушують ваші права? Ви потребуєте допомоги в судах, і не маєте грошей на адвоката - звертайтеся в Богодухівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, який працює з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00, за адресою: м. Богодухів, вул. Покровська, 5. тел. (05758) 3-01-82, 3-03-25.

Єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги 0-800-213-103 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів).